

Je
to
možná
legrační,
ale
kdykoliv
slyším,
že
je
určitá
naše
věc
v
krizi,
beru
si
z
toho
radostnou
informaci,
že
tato
věc
ještě
existuje
-
kdyby
neexistovala,
nebyla
by
v
krizi.
Mám
tedy
méně
iluzí,
než
mnozí,
protože
je
méně
potřebuji:
věřím
totiž.
V
co?
Snad
v
život.

Václav
Havel.

ZA KERKONOŠE

Vážení příznivci a příznivkyně!

Merzí nás, že v době, kdy se za svoje spravedlivý požadavek statečně berou Moraváci v od Berna a Olomouce a kluci slezský v od Opavy, nejsou doposavád zouplna respektovaný práva naše - práva národa Kerkonoš a Podkerkonoš na svou Kerkonošskou republiku. A že nejsme jen tak náky křupani přivandrovalí. Náš národ je roztaženej polle Jizery pod horama už drahně staletí. Už v od starejch dob sme si zachovali svou řeč kerkonošskou - nikdo nam ji neuznal ani v dobách nejhorších a do dneška mluvíme tak, jak nám zobák narost. Tlačilo se na nás všelijakejch verlouhářů: v od Němců - Sasičů až po pražský luftáky v poslední době /taky, dyby sme na horách a v Česku nezavelli ski skerze starýho pána hraběte Harracha, co by si do dneška Pražáci navoněný počali!/. A sme náky síla, to je vidět z toho, že ani ty osvoboditelé z osmašedesátýho se nevzdávají v Kerkonoších vopeunit dočasne na tervalo! Zkrátka, hory, podhůří a oudolí kolem Jizery, Volešky, Vošmendi, Jizerky, Mumlavy, Labe a Úpy byly vodjakživa naše a taky dál budou. A poněvác máme svou zemi a svou řeč, terváme taky na našem spravellivým zrouno-právnění s vostatními zeměma Koruny český. Náš přípraunej vejbor dává návrh na nový a spravellivý uspořádání Kerkonoš /s Podkerkonošim/ v rámci Česka i celý federativní republiky česko-kerkonošsko-moravsko-slezsko-slovenský. Hranice, kterou už kolíkuje zvláštní komise, bude protíhat podýl oudolí Jizerskýho v od Semil přes Jilemnici, Verchlábe, Lánou ke Svobodě nad Úpou a pak polle severní hranice českýho státu. Taky Lomničáci chtěj mocimermo do Kerkonoš, budou teda příkolíkovány. Všude kolem hranice budou mejta a tam budeme parádně kasírovat luftáky /Pražáky dvojnásob!/. Znak: Kerkonoš, kterak terluje na kopečkách, teda Kerkonoších. Hymna: Já sem kallec v od Štěpanic, z kalcování je mě na nic. Hlauní město: Nejspíš to bude Vysokěj nad Jizerou, poněvác je tam pěkněj rozhled po horách a celým Podkerkonošim. Zemská kerkonošská vláda: bude zvolená ještě letos do zejmy. Za premjérku nevrhujem třá pani Marii Kubátovou z Verchlábe, protože vo Kerkonoších pěkně píše. Prápor: Bude sjetle modřej, jako hory z dálky a přes něj podýlně tmauje modřej pruh, jako dyž teče Jizera. Vládní noviny: budou z časopisu Kerkonoše, co začnou vycházet jako deník.

Terváme, aby všecy naše požadavky byly spelněny a že co nejdřív bude tak jako moravská a slezská zem vyhlášena zem kerkonošská! A že na státním znaku Česka to bude se lvem a moravskějma a slezskějma vorlicema slušet i našemu Krakonošoj ve zlatým poli!

S kerkonošským pozdravem "Přijďte pobejt" přípraunej vejbor "Za rounopráuný Kerkonoše - Za Kerkonošskou republiku"

Miroslav Prokeš.

USNEŠENÍ RADY MěNV VYSOKÉ NAD JIZEROU ZE
SCHŮZE DNE 24. 4. 1990 č. 55/90

- 1/ Za pronájem prostorů v sokolovně ve Tříči se určuje jednorázový poplatek ve výši 200,- Kčs za akce, které vyžadují pro přípravu, vlastní trvání a následný úklid 12 - 15 hodin. Dobu, kdy se bude akce připravovat a uklízet si uživatel dohodne s předsedou OB ve Tříči.
- 2/ Za pronájem výčepní místnosti se určuje jednorázový poplatek ve výši 50,- Kčs.
- 3/ Tyto poplatky jsou závazné pro všechny uživatele s výjimkou akcí OB Tříč a MěNV Vysoké nad Jizerou.
- 4/ Poplatek musí být uhrazen do tří dnů po skončení akce.
- 5/ Jakoukoliv výjimku z tohoto usnesení může schválit pouze rada MěNV ve Vysokém nad Jizerou.

Platí od 1. května 1990

Městský národní výbor
Vysoké nad Jizerou
okres Semily
Zorka Bartonová
tajemnice MěNV

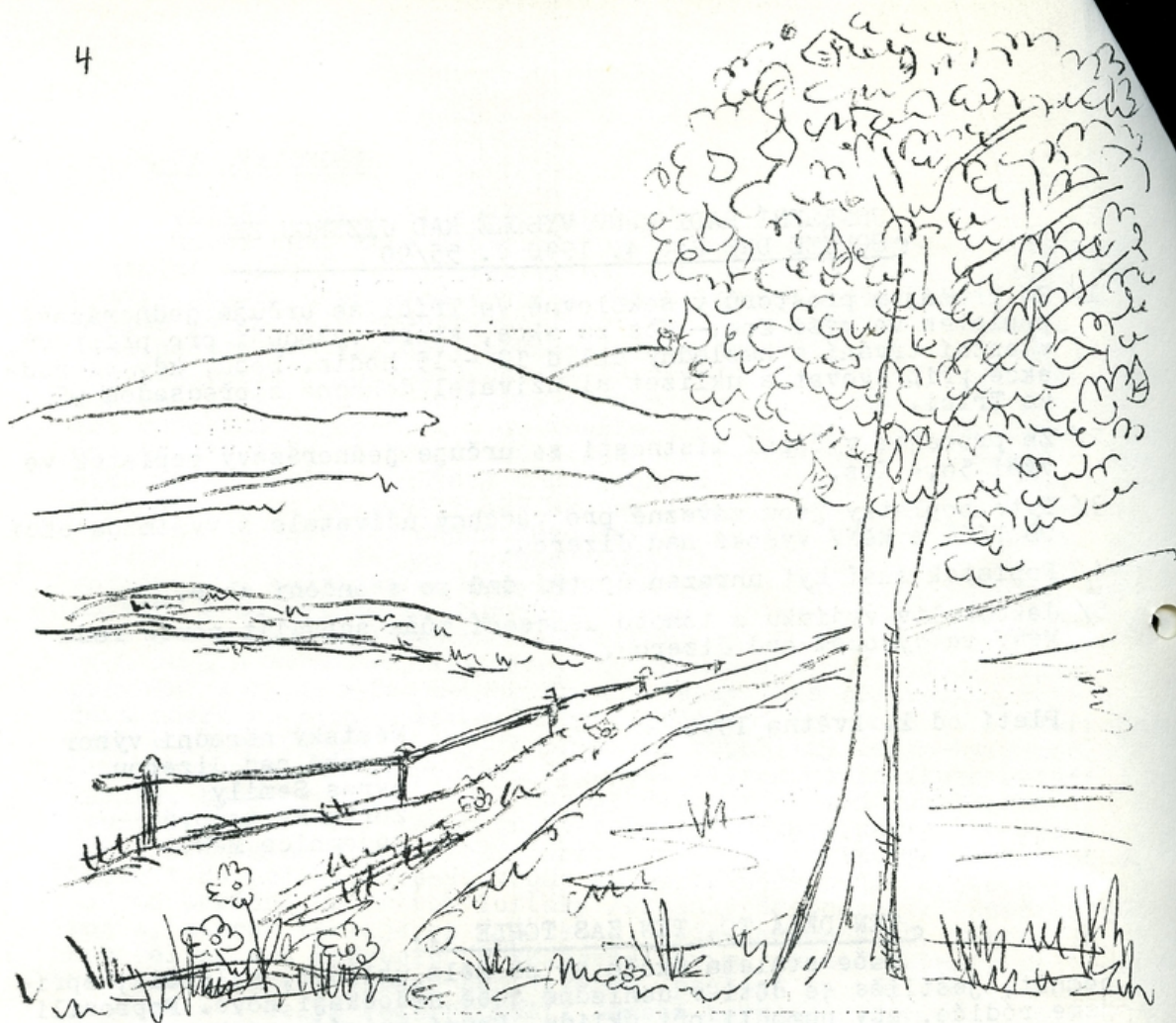
TEN DĚLÁ TO, TEN ZAS TOHLE ...

Naše staletá škola by se měla uklidit, vylepšit, zpříjemnit, jestliže se děti v dohledné době nedočkají nové. Poprosili jsme rodiče, aby pomohli při úklidu. První brigáda se konala 4. dubna 1990. Z půdy jsme vynosili všelijaké nepotřebné "harampádí", bylo ho na dva vleky. Dík patří paní Dlabalové, Schmoranzové, Šulcové, Slavíkové, Konířové, Čermákové, Hájkové, Lánské, Bucharové, Bartošové, Duštířové, Pacholíkové, Kvardové, Seidlové, Nedomlelové, dále pak panu Vaverkovi, Petřinovi, Housovi, Nováčkovi, Pacholíkovi, Kučerovi, Kouckému, R. Nesvadbovi a také panu Hrubému, který půjčil vlek na smetí.

Též školní dvůr nám nedělal dobrou vizitku. Další úklid proběhl lo. 4. 1990. Dvůr skutečně prokoukl a je téměř uklizen. Děkujeme manželům Konířovým, paní Dlabalové a panu Jiříčovi.

... A VŠICHNI DOHROMADY UDĚLAJÍ MOC.

L. Halířová
ZŠ

PRŮBĚH JARNÍCH PRACÍ NA STÁTNÍM STATKU KRKONOŠE.

Velice teplý a na srážky chudý průběh zimy zapříčinil brzký nástup jara a rychlý vývoj vegetace. V některých případech byla vegetace začátkem dubna na úrovni začátku května s průměrným průběhem počasí. Tato skutečnost ovlivnila i zahájení jarních prací na našem podniku už 19. března, což je o týden až čtrnáct dní dříve, než v loňském roce. V této době jsme zahájili přihnojení ozimých obilovin, víceletých píceň a trvalých travních porostů, rozmetání a zaorávku hnoje. Setí obilí, směsek a obilovin na siláž /GBS/ Bylo zahájeno 27. března a ukončeno po čtrnácti dnech na celém statku s výjimkou ploch, kde musel být před setím proveden sběr kamene. Ihned po zasetí byl prováděn sběr kamene na plochách s podsevem jetele a trav. Příznivé počasí mělo vliv na rychlý průběh prací, takže již v polovině dubna jsou všechny práce ukončeny a zbývá pouze sázení brambor. Ty nelze sázet, protože se citelně ochladilo a bylo nebezpečí namrznutí sadby. Sázení brambor ukončili na všech střediscích 4. května.

Mírný průběh zimy měl vliv na dobré přezimování ozimých obilovin a víceletých píceň. K zaorávkám muselo dojít pouze na 15 ha víceletých píceň.

Nyní zahajujeme ošetření ozimých obilovin proti poléhání a

přihnojení dusíkem. Bude následovat hnojení jarních obilovin kapalným dusíkatovápenným hnojivem Canax, ošetření obilovin a brambor proti plevelům a slepá proorávka brambor.

Příznivé počasí mělo vliv na včasné a kvalitní provedení jarních prací, ale negativně se projevuje citelný nedostatek vláhy.

Zpracoval Ing. Ladislav Metelka
vedoucí agronom
Vysoké nad Jizerou 4. května 90

ČARODĚJNICE

V pondělí 30. dubna navečer vzplanul za fotbalovým hřištěm velký čarodějnický ohně. Slabší záhry se možná zalekly čarodějnic, přilákaného prvními záblesky ohně. Jedna z nich byla tak stará, až jí věkem vyrazil plnovous. Dlouho předlouho se tyto divé ženy mezi lidmi neukázaly a protože nechtěly ty nejmenší lidičky vyděsit svým neobvyklým vzhledem, vzaly si do kapsáře sladké karamelky. Bohužel také nevěděly, jaké mravy že teď světem vládnou - starší omladina vůbec nechtěla jejich letité šediny a nevybíravě na ně útočila - takže se milé čarodějnice raději stáhly do ústraní, aby si pobjebly nad nevděkem. Smutně zašívaly trhliny v šatech, zamačkávaly si boule a přepočítávaly vzácná košťata. A pohled na zbylé cukroví je rozlitošnil tak, že ještě teď si někdy popláčou. Slyšíte?!

Bart.

Městský národní výbor ve Vysokém nad Jizerou děkuje Střednímu odbornému učilišti zemědělskému za přípravu čarodějnického ohně, vysokým požárníkům za jeho zapálení a hlídání a také čarodějnicím za jejich ochotu a milé jednání.

JAK A KDE JSEM HLEDAL SVÉ PŘEDKY A CO JSEM PŘI TOM NAŠEL.

ČRTA TŘETÍ:

BERNÍ RULA ANEB HOSPODÁŘI, CHALUPNÍCI
A ZAHRADNÍCI VE VYSOKÉM V ROCE 1654.

Další archiválií, pomocí níž jsem se pokoušel prokousat obdobím, kdy ještě nebyly vedeny matriky, je tzv. berní rula z roku 1654.

Za třicetileté války bylo mnoho usedlostí zničeno, celé vesnice zpustly a některé zanikly. V posledních letech války byly vypsaný vysoké císařské daně, berně, jak se tehdy říkalo, ve formě daní z piva, vína, obilí a masa, jejichž vybírání bylo svěřeno úředníkům zeměpanským. Když však po skončení války byla v roce 1652 uvalena na Čechy další vysoká císařská daň, domohli se stavové toho, aby to byla daň z poddaných. Proto bylo třeba učinit pokus o vypracování řádného soupisu půdy a lidí, protože se vrchností vymlouvaly na zničení svých panství a vykazovaly stále menší a menší počet poddaných. Z těchto důvodů byla nařízena tzv. generální vizitace české země, kterou prováděly komise složené ze zástupců duchovenstva, stavu panského, stavu rytířského a měst. Jejich úkolem bylo "očíté" shlédnout poddanské vsi, města apod. a pořídít soupis skutečně osedlých, t.j. dani podléhajících poddaných. Berní jednotkou byl určen právě "jeden usedlý", na níž se vše převádělo. Za jednoho osedlého se počítal jeden sedláknebo čtyři chalupníci nebo osm zahradníků.

Zahradník byl poddaný, který vlastnil pouze parcelu se zahradou, na níž stála jeho chalupa. Také živnosti a řemesla byly vyjádřeny v těchto jednotkách.

Komisaři měli za úkol sepsat všechna města, městečka, vsi, domy, farmy, mlýny a ovčiny, ve městech zaznamenat všechny sousedy, ve vsích všechny hospodáře, chalupníky a zahradníky. Do záznamů byly zahrnuty i usedlosti pusté, t.j. neobsazené.

Do záznamů se zapisovalo, kolik rolí poddaní při svém gruntě mají, kolik sejí ozimů a jařin, jaká řemesla a handle nebo živnosti provozují, kolik mají potahů, krav a jiného dobytka a kolik vzrostlého lesa.

Generální vizitace byla uzavřena v roce 1654 a proto i výsledek celé práce byl nazván berní rula, a označen tímto letopočtem. Originál je uložen ve Státním ústředním archivu v Praze, ale nepůjčuje se veřejnosti. Berní rula vyšla také tiskem, bohužel s výjimkou právě kraje Boleslavského, do něhož panství semilské tehdy spadalo. Naštěstí další dokument podobného charakteru, ale již mnohem dokonalejší, tzv. Tereziánský katastr z roku 1713, údaje berní ruly uvádí, z nich vychází a je dostupný. ten také rodopiscům doporučuji jako zdroj informací.

Rozsah generální vizitace byl na tehdejší dobu neobyčejně náročný. Proto někteří komisaři nešli od usedlosti k usedlosti, aby si na vlastní oči ověřili záznamy z panských urbárů a gruntovních knih, ale spokojili se často údaji zámeckých úředníků, kteří se snažili co nejvíce utajit. Berní rula neposkytuje dokonalý obraz o obyvatelstvu tehdejší doby, protože do evidence nebyli vzati ani nádeníci a podruzi bez vlastního domku a dobytka, ani služebnictvo. Některá z těchto okolností může být důvodem, proč jsem v berní rula ne našel žádnou zmínku o svých předcích i když vím, že na Vysocceku byli. Také je možné, že do seznamů nebyli zahrnuti záměrně, protože přišli z jiného panství bez tzv. zhoštění listu a semilské vrchnosti vlastně nepatřili.

Nicméně podívejme se, které hospodáře uvádí berní rula v roce 1654 ve Vysokém nad Jizerou:

Jiřík Patočka
Martin Petruška
Václav Kvasničku
Jiřík Zachů
Jan Nygrin
Jiřík Hlávka
Václav Poloprutský
Daniel Vinklář

Jakub Marynků
Ondřej Nečásek
Jakub Odseďalý
Havel Havlíček
Václav Hořavka
Václav Nečásek
Ondřej Bílý
Štětinovský /statek/ pustý

Dále chalupníky:

Justina Nygrinová
Matěj Doubalík
Jan Kouřimský

Mikuláš Fousek
Ondřej Mařatka

Posléze zahradníky:

Mikuláš Kohout
Jan Urbánek
Jan Černohous
Jiřík Nětuka
Václav Poloprutský
Dobiáš Kramář
Jiřík Chaloupecký

Jakub Mařatka
Mikuláš Macháček
Adam Halámek
Havel Hořavka
Anna Hanoušková
Urban Kubát

VYSOKÉ NAD JIZEROU PŘED 50 LETY.

KVĚTEN 1940.

1. Vdova Madla Večerníková z Prahy /vlastnice domu čp. 132 ve Vysokém/ ukládá pietním způsobem urnu s popelem svého zesnulého manžela Antonína Večerníka, bank. úředníka Legiobanky v Praze, který byl při říjnových nepokojích zatčen a v Německu v koncentračním táboře zemřel. Na místní chudé věnovala pí. Večerníková 200,- K.
6. Mezi ochotníky a hudebním sborem to nějak nehraje již delší dobu - od operety "Bejvávalo", kde při jednom výstupu herec Flor zazpíval o vysokých muzikantech, že nic nedělají, že jen chodí na funusy atp. Ochotníci potřebují muzikanty pro operety, ale ti nechťejí ochotníkům za to zpívání hrát. Shánějí se tedy hudebníci z jiného okresu, což ovšem přijde hodně drahé.
8. Nejvyšší úřad cenový vyhlašuje ceny piva:

Pivo výčepní v místnosti 1 litr	K 3,20
Pivo výčepní černé	K 3,40
Pivo ležák světlý nebo černý	K 3,70
10. Belgie, Holandsko vypovídají Německu válku.
12. Jsou svátky svat Dušní. Večer padá sníh.
15. Započato s výřezem lesa u cihelny.
- Zastupitelstvo rozhodlo vykoupit elektroměry patřící konsumentům.
16. Ustavena komise pro sběr odpadků. Pětičlenné komisi předsedá člen obecní rady Arnošt Kučera.
23. Došlo k zatčení učitele Němce pro podezření z chování ke školní mládeži. Učitel Němec byl ve vazbě u zdejšího okresního soudu a později převezen ke krajskému soudu. Případ vyvolal ve zdejším městě velký rozruch.
25. Konána schůze výboru Okresního starostenského sboru za účasti p. okresního hejtmána Dr. Fr. Viceny a minist. rady Ant. Voděšálka.
28. Stavba jednopatrového domu u vodárny. Paní Marie Čivrná, manželka autodopravce, započala se stavbou. Stavba je prováděna ve vlastní režii za dohledu stavitele Oldřicha Zítka.
30. Okresní starosta Josef Mařatka s okr. jednatelem B. Josífkem jeli do velmi důležité schůze do Ml. Boleslavi, kde jsou na programu investiční práce v obcích.
31. Pošmistr Karel Makovský se stěhuje do Poličky.

OKENKO KULTURY

Divadelní soubor Krakonoš vystoupil se hrou Slaměný klobouk na divadelním festivalu Karlovarský harlekýn v Karlových Varech v neděli 27. května. Inscenace se setkala s velkým úspěchem u diváků. Vysočtí ochotníci mají na svém kontě největší počet vystoupení v historii tohoto významného festivalu.

Oslava máje 1990. proběhla ve Vysokém nad Jizerou před divadelní budovou. K přátelské atmosféře přispělo množství prodejních stánků, houpačky pro děti atd. Akci pořádalo OF. Večer pak byla pořádána taneční zábava, žel za slabé účasti návštěvníků.

Dětský taneční kroužek Vrabčáci za vedení pí. Slávky Hubačíkové vystoupil s úspěchem při Dnu invalidů 26. května v Jablonci nad Jizerou.

VŠIMLI JSME SI ...

Vysocký hasičský sbor uskutečnil významnou akci - vyčistil veškerou kanalizační síť ve městě. Za záslužnou práci děkujeme.

Česká strana socialistická pečuje o pořádek v městském parku. I oprava místní pekárny pokračuje rychle kupředu.

Hasičský sbor ve Staré Vsi otevřel ke spokojenosti zákazníků lidovou hospodu. Obsluha je vzorná a rychlá, nabídka sortimentu bohatá. Provozovna se těší velkému zájmu veřejnosti. Otevírací doba je nepravidelná.

Středisko služeb při MěNV ve Vysokém zřídilo nové služby pro obyvatele. Jedná se o zasklívací službu. Pro zákazníky je otevřeno každé úterý a čtvrtek.

Obyvatelé Vysokého nad Jizerou se těší na otevření první soukromé provozovny Bistře - Petr Fejkl. Zařízení je umístěno na náměstí.

PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ.

Poslanci MěNV ve Vysokém nad Jizerou projednali na plenárním zasedání dne 23. dubna 1990 otázky výstavby ve městě. Na jednání byla přítomna Ing. arch. Věra Blažková, vedoucí odboru výstavby a územního plánování ONV v Semilech, která vysvětlila postupy ONV ve výstavbě a především financování. Nejzávažnějšímu problému vedovadního přivaděče Rejdice-Vysoké byla věnována pozornost také na plenárním zasedání ONV v Semilech.

OZNÁMENÍ.

Městský národní výbor ve Vysokém nad Jizerou oznamuje občanům, že u pana Jiřího Čermáka ve Staré Vsi čp. 93 byla zřízena veřejná telefonní stanice. Číslo telefonu je 94 292.

POČASÍ VE VYSOKÉM V KVĚTNU 1990.

Nejvyšší teplota 21,9°C. Nejnižší teplota 2,4°C. Průměrná denní teplota 12,3°C. Celkové množství srážek za květen 32,2 mm. Počet dní se srážkami 13. Nejvíce srážek za jeden den 8,9 mm dne 11.V. Počet dní s výskytem mlhy jeden. Počet dní s bouřkami devět - většinou slabé a vzdálené. Se silným nárazovým větrem jeden den. Slunce svítilo celkem 270 hod. Denní průměr slunečního svitu 8,7 hodin. Průměrná denní relativní vlhkost vzduchu 61%.

	Průměrné teploty	Srážky	Sluneční svit	Relativní vlhk.
I. dekáda	14,7°C	8,3 mm	102 hodin	54 %
II. dekáda	11,6°C	17,0 mm	82 hodin	67 %
III. dekáda	10,6°C	6,9 mm	86 hodin	63 %

Celková charakteristika: velké sucho, větrno, oblačnost převážně střední a chaotická, obrácený vývoj teplot, časté netypické bouřky. Jako celek byl květen teplotně o 2,0°C nadnormální a srážkově o 54 mm podnormální - v porovnání s dlouhodobým průměrem. Převládal mírný až čerstvý studený vítr severních směrů. Nejtepleji bylo v první dekádě, kdy v sedmi dnech vystoupily teploty nad 20°C. Měsíční maximum teploty 21,9°C bylo dne 4.V. Potom až do konce měsíce postupné ochlazování. Měsíční teplotní minimum 2,4°C bylo dne 29. V. Dopoledne 28. V. dokonce krátce sněžilo. Nedostatek půdní i spodní vláhy je povážlivý. Srážkový schodek se stále zvyšuje. Za posledních 17 měsíců je to již 301 mm - čili 301 litrů vody na jeden metr čtverečný. Průvodním jevem suchého počasí po celý květen

byla i velmi nízká RV vzduchu. Často klesala pod 40 % - nejnižší 32 % byla dne 6. V. Přízemní mrazíky na konci měsíce způsobily pomrznutí natí brambor a pomrznutí zasázených květin na některých zahradách, což je na konci května ve Vysokém ojedinělé.

Karel Petruška.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ÚMRTÍ

Listopad 1989	Marie Netuková	Vysoké n.J.	81 let
1.4. 1990	Blažena Kramářová		80 let
2.4. 1990	Anna Hladíková		79 let
13.4. 1990	Břetislav Netuka		78 let
16.4. 1990	Miluše Housová		62 let

Čest jejich památce.

JUBILEA

8.4. 1990	Marie Nosková	Helkovice	86 let
13.4. 1990	Marie Prajzlerová	Sklenařice	84 let
14.4. 1990	Zdeňka Pimiskernová	Sklenařice	93 let
19.4. 1990	Božena Šaldová	Vysoké n.J.	80 let
25.4. 1990	Květoslava Cečlová	Vysoké n.J.	70 let
26.4. 1990	Vlasta Špíková	Vysoké n.J.	80 let
26.4. 1990	Božena Mařatková	Vysoké n.J.	82 let
27.4. 1990	Anežka Nesvadblová	Tříč	93 let
29.4. 1990	Jarmila Čermáková	Tříč	84 let

Do dalších let přejeme mnoho zdraví.

VÝROČÍ SVATBY.

- 17.4. 1990 Václav a Jana Holých oslavili stříbrnou svatbu.
21.4. 1990 Antonín a Věra Vavrkovi si připoměli společnou cestu zlatou svatbou.

SVATBY.

- 14.4. 1990 započali společnou životní pouť Jaroslav Košťál a Jana Preisslerová - oba ze Semil.

NAROZENÍ.

- 10.4. 1990 se narodil rodičům Lubošovi a Evě Plůchovým syn Martin.
16.4. 1990 se radovali z narození syna Karla Karel a Blanka Bártevi.
26.4. 1990 přivítali do rodinného kruhu dceru Šárku rodiče Alena a Pavel Votočkoví.

Zpravodaj Větrník č. V, ročník 1990. Vydává SKZ Vysoké nad Jizerou.
Vedoucí redaktorka Ing. Marcela Kučerová.

Náklad výtisků: 500 ks - obsah 9 stran - cena 2,- Kčs.

Příspěvky a informace zasílejte na Střediskové kulturní zařízení 512 11.